

РЕШЕНИЕ

№ 52

гр. К., 29.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – К., I. СЪСТАВ, в публично заседание на
шестнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Веселина Ат. Кашикова Иванова

Членове: Мария К. Дановска
Васка Д. Халачева

при участието на секретаря Красимира Хр. Боюклиева
като разглежда докладваното от Мария К. Дановска Въззивно гражданско дело
№ 20215100500190 по описа за 2021 година

Производство е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 109/13.09.2021 г., постановено по гр. д. № 630/2019 г. по описа на Районен съд – М. е изменено решение № 26/30.03.2017 г. по гр. д. № 246/2017 г. по описа на същия съд, като е предоставено упражняването на родителски права по отношение на роденото от брака непълнолетно дете Е. И.Х. на бащата И. ЮС. Х., определено е местоживеење при бащата в с.П., общ. К., обл.К.; определен е режим на лични отношения на майката С. М. Х. и детето Е. И.Х., като майката взима детето всяка първа и трета неделя от месеца, за времето от 09.00 часа до 18.00 часа в неделя, както и един месец през годината, който не съвпада с платения годишен отпуск на бащата; майката С. М. Х. е осъдена да заплаща на непълнолетно дете Е. И.Х. месечна издръжка в размер на 200 лева, считано от влизане на решението в сила до навършване на пълнолетие на детето или настъпване на друга изменяваща или погасяваща издръжката причина, ведно със законната лихва за всяка просрочена вноска; С. М. Х. е осъдена да заплати по сметка на Районен съд - М. сумата в размер на 288.00 лева държавна такса върху така определения размер на издръжката.

Въззивното производство е образувано по жалба, подадена от С. М. Х., чрез представител по пълномощие - адв. А.С., която го обжалва като неправилно, необосновано и постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон. Иска то да бъде отменено и да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени. Излагат се подробни съображения.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК въззиваемият И. ЮС. Х. не е представил отговор.

В съдебно заседание въззивницата С. М. Х., лично и чрез адв. А.С., поддържа подадената въззивна жалба, по изложените в нея съображения.

Депозирано е становище чрез адв. Л.Б. –пълномощник на въззиваемия, с което моли

да се даде ход на делото, като оспорва въззивната жалба. Излага съображения. В съдебно заседание въззиваемият И. ЮС. Х. се явява лично и с адв. Л.Б..

Участникът Дирекция „Социално подпомагане“ – с. К., отдел „Закрила на детето“ не изпраща представител в съдебно заседание.

Участникът Дирекция „Социално подпомагане“ – гр. М., отдел „Закрила на детето“ не изпраща представител в съдебно заседание.

По делото се явява социалния работник на детето Н. Д. Ц. – социален работник при Дирекция „Социално подпомагане“ – с. К., отдел „Закрила на детето“.

Постъпил е социален доклад от Агенция за социално подпомагане, Дирекция „Социално подпомагане“ - гр. М. с вх. № 244/28.01.2022 г. относно детето Е. И.Х. по ел. поща и идентичен такъв доклад по поща с п. к. /25.01.2022 г./, с вх. № 215/26.01.2022 г.

Постъпил по делото е и социален доклад от Агенция за социално подпомагане, Дирекция „Социално подпомагане“ - с. К. с вх. № 103/14.01.2022 г., относно детето Е. И.Х..

Въззивният съд, след преценка на изложените в жалбата оплаквания, съобразно чл. 269 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срок и от лице, имащо интерес от обжалването и е допустима, поради което следва да се разгледа по същество.

При извършената служебна проверка на обжалваното решение въззивният съд констатира, че същото е частично валидно и допустимо.

Първоинстанционното производство е образувано по предявена от И. ЮС. Х. против С. М. Х. искова молба, с правно основание чл. 59, ал. 9, във вр. с ал. 2 от СК, с която е поискано упражняване на родителските права по отношение на малолетното дете Е. И.Х. от бащата - ищец, определяне местоживеенето на детето при бащата, определяне на лични отношения на детето с майката С. М. Х., и определяне на размер на издръжката на детето.

По делото няма спор, че страните са сключили граждански брак, от който на 25.09.2008 год. се родило детето им Е. И.Х.. Поради влошаване на отношенията им, с Решение № 26 от 30.03.2017 год., постановено по гр. д. № 246/2017 год. по описа на Районен съд – М., бракът им бил прекратен, като родителските права по отношение на непълнолетното им дете били предоставени на майката С. М. Х..

Ищецът И. ЮС. Х. твърди, че от раждането на детето през 2008 г. и понастоящем, синът му Е. живеел при него, в дома им в с. П., като той с помощта на родители си се грижел за него. От самото начало на семейния им живот, ответницата С. М. Х. проявявала незаинтересованост към съвместния им живот, което не се променило и след раждането на детето. Често и без причина тя напускала семейното жилище и изоставяла детето. В началото на 2013 г. отишла да работи в Гърция, като му заявила, че повече няма да се връща при него. След развода, поведението ѝ не се променило. Детето останало да живее при своя баща, а ответницата не се интересувала от него, не идвала да го вижда и не предоставяла средства за издръжката му. През 2018 год., чрез държавен съдебен изпълнител при М.ския районен съд, ответницата направила опит да вземе детето при себе си, но то категорично отказало да отиде да живее при нея. По този повод депозирала тѣжба в Районна прокуратура

- М., с която предявила против И. ЮС. Х. обвинение за извършено престъпление по чл. 182, ал. 2, вр с чл. 193а, вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, за осуетяване на изпълнение на съдебно решение относно упражняването на родителски права. Районна прокуратура – М. се произнесла с Постановление от 30.11.2018 год. за отказ да се образува досъдебно производство. С присъда № 26/08.02.2021 г., постановена по НЧХД № 5/2021г. М.ския районен съд признал И. ЮС. Х. за невиновен. С решение № 21020/10.05.2021 г. по НЧХД № 5/2021г. Окръжен съд – К. потвърдил присъдата.

Ищецът И. ЮС. Х. счита, че ответницата нямала реална възможност да отглежда детето – била безработна, живеела на квартира, а нейните родители, живущи в с. М., община К., нямали добри битови и материални условия за правилното отглеждане и възпитание на детето.

В срока за отговор по реда на чл. 131 от ГПК е постъпил такъв от С. М. Х., чрез адв. А.С. от АК- К., с който възразява срещу предявения иск. Счита го за недопустим и неоснователен, а твърдените в исковата молба обстоятелства - за неверни.

Съдът като прецени събраните доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Не се спори, че от сключения между страните граждански брак, на 25.09.2008 г. се е родило детето Е. И.Х., което към 03.12.2019 г. е ученик в СУ „Христо Ботев“ – с.Ч., общ. К., обл. К.. Поради влошаване на отношенията им, с влязло в сила решение № 26 от 30.03.2017 год., постановено по гр. д. № 246/2016 г. по описа на Районен съд – М., бракът между страните бил прекратен, като родителските права по отношение на детето Е. били предоставени на майката С.Х., а на бащата - ищеца И.Х., бил определен режим на лични отношения с детето и в негова тежест било възложено плащането на издръжка.

Установява се от приложеното копие от трудов договор № 06/01.06.2017 г., че ищецът И. ЮС. Х. е служител на ЕТ „М.“, с. С., обл. К. и получава трудово възнаграждение в размер на 460лв. месечно.

От приложената характеристика с изх. № 20/21.02.2020 г., издадена от кмета на с.П., общ.К., се установява, че ищецът в първоинстанционното производство е известен като добър човек, неконфликтен и уважаван от хората. С помощта на майка си Х. Х. се грижел за сина си.

Приетите по делото социални доклади от Дирекция „СП“, отдел Закрила на детето - с.К. се установява, че грижите по отглеждането и възпитанието на Е. са поети изцяло от баща му и баба му по бащина линия. Назад във времето и майката е заявявала същото желание, но била възпрепятствана. Основните битови потребности на детето били задоволени. Детето успешно преминало в седми клас, като шести клас е завършило с много добър успех. В жилището, което било собственост на родителите на ищеца, имало стая за всеки, като понякога детето споделяло стаята на баба си. От извършеното социално проучване, проведените разговори и наблюденията се установявало, че детето има изградена емоционална връзка с баща си и баба си по бащина линия. По отношение на майка си то споделя, че последно се видели на 20.12.2021г., като майка му му се обаждала и по

телефона. В различните срещи детето споделяло различни нагласи спрямо майка си, като понякога твърдяло, че тя му липсва, а друг път не толкова. Социалните работници считат, че детето има нужда от лични контакти и отношения с двамата си родители и близките си, както по бащина, така и по майчина линия и е налице емоционална привързаност на детето и към двамата родители.

В присъствието на социален работник детето е изслушано както в първоинстанционното производство, така и пред въззивната инстанция. Установява се от изслушването му, че от раждането си то е живяло в дома на баща си в с.Ч., като след развода на родителите му останал да живее при баща си, въпреки, че знаел от него, че съдът е предоставил упражняването на родителските права върху майка му. Посочва, че никой не го спира да общува с майка си и че може по всяко време да се чува или вижда с нея. Изразява категорично желание да остане да живее при баща си и посочва, че при него се чувства по-добре, както и че в с.Ч. са приятелите и съучениците му. Баща му му обяснявал, че има съдебно решение и че трябва да отиде да живее при майка си, но той не искал да живее с нея.

Приобщени като доказателства по делото са НЧХД №35/2020г. по описа на РС – М., водено по тжжба на ответницата по иска С. И. срещу ищеца И.Х., с правно основание чл.182, ал.2 във вр. с чл.193а от НК, във вр. с чл.26, ал.1 от НК, приключило с оправдателна присъда. Същата е отменена с Решение № 21001 от 06.01.2021г., постановено по ВНЧХД № 240/2020г. по описа на ОС – К. и делото е върнато за ново разглеждане. Образувано е било НЧХД №5/2021г. по описа на РС – М., приключило с оправдателна присъда, потвърдена с влязло в сила Решение № 21020 от 10.05.2021г., постановено по ВНЧХД № 55/2021г. по описа на ОС – К.. С посочените актове се приема, че подсъдимият И. ЮС. Х. с действията си не е осъществил от обективна страна елементите от състава на престъплението по чл.182 ал.2 от НК вр. чл. 26 ал.1 от НК; от събраните по делото доказателства не се установява по категоричен и несъмнен начин, че подсъдимият е възпрепятствал, като е създал обстановка и спънки, да не се изпълни влязлото в сила съдебно решение, относно упражняването на родителските права по отношение на малолетното дете Е. И.Х. и, по този начин да е осуетил изпълнението на съдебното решение. По посочените наказателни дела е установено, че „не действията на подсъдимия са попречили и възпрепятствали изпълнението на съдебното решение, а формираната самостоятелна воля на детето Е. И.Х., предвид възрастта му - тринадесет години и предвид обстоятелството, че подсъдимият нееднократно му е казвал, че следва съдебното решение да се изпълни и да отиде за предаване на майка си, но получил отрицателен отговор и негативни реакции. Не без значение са обстоятелствата, че подсъдимият е уведомил Районно управление - К., че синът му е избягал от дома им, за да не бъде предаден на майка си; че на всички насрочени принудителни действия по предаването на детето от бащата на майката, подсъдимият се е явявал лично и е обяснявал причината за неявяване на детето Е. И.Х.; че с протокол от 04.06.2018г. на ДСИ сам е предложил предаването на детето да се извърши в Отдел „Закрила на детето” в Дирекция „Социално подпомагане” К.“. В мотивите на Решение № 21020 от 10.05.2021г., постановено по ВНЧХД

№ 55/2021г. по описа на ОС – К. се сочи още, че „подсъдимият не с ограничавал по никакъв начин контактите и общуването на майката с детето, съответно изпълнението на влязлото в законна сила съдебно решение относно упражняването на родителските права. Напротив правил е опити за предаването на детето от него на майката, но поради независещи от него причини- нежелание на детето, това не се е случило. Причината довела до непредаването на детето и на шестте инкриминирани дати / 04.07.2018г., 15.08.2018г., 15.11.2018г., 22.11.2018г., 22.08.2019г. и 29.08.2019г./ е поведението на детето- противопоставяне за предаване на майката, изразено нежелание за това, укриване от дома, заключване в стаята, посещение при съсед, посещение на парка в уговорения ден, но не и поведението на подсъдимия“.

Събрани са и гласни доказателства чрез разпита на св.С. Ш. И. - майка на ответницата С. И.. От показанията ѝ се установява, че отношенията на дъщеря ѝ с детето са добри. Детето искало да идва при майка си, но не го пускали. Виждали детето пред къщата на ищеца, където било заключено, но баба му дошла, отключила вратата и то излезло при тях. Свидетелката и дъщеря ѝ – ответницата С., казали на детето да отиде да живее при тях, но то отговорило, че не го пускат. Направили си снимки заедно. Детето прегръщало майка си и не искало да се разделя с нея.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че показанията на св. С. Ш. И. за изолирани и неподкрепени от останалия доказателствен материал, а най-вече от изслушването и в двете съдебни инстанции на детето Е., което само посочва, че живее с баща си по своя воля и желание, и не е възпрепятствано от никой, за да се вижда с майка си. Установява се, че е настъпила промяна в обстоятелствата, при които бракоразводният съд е предоставил упражняването на родителските права върху детето Е. на майката С., поради което искът се явява основателен и доказан, и като такъв следва да се уважи, по съображенията, изложени в атакувания съдебен акт.

С оглед релевираните с въззивната жалба оплаквания, настоящият съдебен състав намира и следното:

Приема се в теорията, че при разрешаването на спора относно упражняването на родителските права, съдът изхожда от наличието на обективни гаранции за защита правата и интересите на детето в перспектива. Основен критерий за решението при кого от двамата да живее детето и произтичащите от това фактически последици, свързани с текущото осъществяване на родителските функции – материални грижи, възпитание, внимание, надзор, авторитет за детето, социална среда, проявена грижа, обич, топлина, внимание, готовност за разрешаването на възникнали проблеми от всякакъв характер, било здравословни, емоционални и др., са единствено и само интересите на самото дете.

Наред с всички относими обстоятелства, установени както от закона, така и от задължителната съдебна практика, отразена с решения на ВКС, постановени по реда на чл. 290 ГПК, както и с ППВС №1/1974 г., при определяне местоживеенето на непълнолетно дете на страните по спора, съдът следва да вземе предвид и:

- възможността за помощ от трети лица, близки на родителите и привързаността на детето към тях
- социалното обкръжение на детето, което би получило при всеки един от родителите
- материални възможности, свързани с жилищни условия както на родителите, така и на третите лица, оказващи помощ на родителите при отглеждането и възпитанието на детето.

Интересът на детето и охраняването на този интерес е критерия, който в най-висока степен е от значение за изхода на спора по подобен вид спорове, представляващи спорна съдебна администрация по спор относно местоживеенето на дете и упражняването на родителските права по отношение на него от един от родителите. В този смисъл, независимо от твърденията на страните, съдът действа и служебно, изследвайки именно това, при кого от двамата родители интересите на детето ще бъдат охранени в най-висока степен, като интересите не се ограничават единствено до материални възможности, а и ред други критерии, отразени подробно в ППВС №1/1974 г., свързани не само с физическото отглеждане на детето, но и с неговото правилно възпитание, включващо отношение към другия родител например.

В казуса всеки един от двамата родители проявява желание да се грижи за детето Е., като обективно и двамата разполагат с възможности за това. По делото не са ангажирани доказателства, водещи към извод, че който и да е от двамата родители има негативно отношение към детето, нито пък че някой от тях целенасочено или поради небрежност е поставил в опасност неговото физическо или психическо здраве. Като родители и двамата имат добри характеристични данни.

В случая от решаващо значение е това, че детето Е., което е на 13 години, осъзнато изразява желание да живее при баща си; при него в емоционален план е налице известна емоционална отчужденост на майчиния образ, като то демонстрира предпочитание за по - близки отношения с бащата, обусловени от естествени развитийни процеси на растеж, полово-подражателния модел и спецификата на възрастта.

Така, изводът, че не е в интерес на детето на тази възраст и при категорично изразено от него желание при кой родител да живее, да останат определените за упражняване от майката родителски права, се споделя и от настоящия състав.

Или, при тези данни следва да се направи извод, че искът е основателен и следва да бъдат изменени определените мерки относно упражняването на родителските права, като упражняването им да се осъществява от бащата И. ЮС. Х., както и местоживеенето на детето да бъде при неговия баща. На майката следва да се определи режим на лични контакти с детето, като се определи тя да го взима всяка първа и трета неделя в месеца от 09.00 ч. до 18 ч., както и един месец в годината, който не съвпада с платения годишен отпуск на бащата.

По отношение на присъдената издръжка :

Действително, с исковата молба е поискано определяне на ежемесечна издръжка в

размер на 160лв., а с решението е прието, че от определяне на издръжката по гр.дело № 246/2016г. на РС М. е изминал известен период от време, през който е променена възрастта на детето и респ. са нараснали неговите ежедневни нужди, както е променен и визирания в чл.142, ал.2 от СК минимум на дължимата издръжка, поради което е определена месечна издръжка за детето в размер на 200 лв. Това обаче е произнасяне екс петитум, доколкото към датата на произнасяне на първоинстанционния съдебен акт /13.09.2021г./ МРЗ е била в размер на 650лв., при което минималният размер на издръжката, изчислим по правилото на чл.142, ал.2 от СК, е в размер на 162,5лв.

Към настоящия момент, при съобразяване на разпоредбата на чл.235, ал.3 ГПК, и като взе предвид фактите, настъпили след предявяване на иска, които са от значение за спорното право – в случая, определянето на минималния размер на издръжката /при МРЗ 710лв. от 01.04.2022г./, настоящият съдебен състав намира, че дължимата се ежемесечна издръжка следва да бъде определена в размер на 177,50лв. Поради това, първоинстанционното решение следва да се обезсили в частта му, с която е осъдена С. М. Х. **да заплаща** на детето Е. И.Х., месечна издръжка в размер на 200.00 лева, за разликата от 177, 50лв. до 200лв., считано от влизане на решението в сила до навършване на пълнолетие на детето или настъпването на друга изменяваща или погасяваща издръжката причина, ведно със законната лихва за всяка просрочена вноска. Следва поради това да бъде отменено решението в частта му за дължимите разноски, представляващи ДТ, за разликата от 255,50лв. /дължима се при размер на ежемесечната издръжка 177,50лв., определен с настоящото решение/ до 288лв. /определен с атакуваното решение, при размер на ежемесечната издръжка 200лв./.

В останалата му част обжалваното решение е правилно и обосновано и като такова следва да се потвърди.

При този изход на делото се следват деловодни разноски в размер на 355лв. в полза на въззиваемия И.Х. /от които 55лв. доплатена ДТ и 300лв. за адвокатско възнаграждение/, които следва да се възложат в тежест на въззивницата С. М. Х..

Водим от изложеното, и на основание чл.271 ГПК, въззивният съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 109/13.09.2021 г., постановено по гр. д. № 630/2019 г. по описа на Районен съд – М. в частта му, с която С. М. Х., с постоянен адрес с.М., общ.К., с ЕГН *****, е осъдена **да заплаща** на детето Е. И.Х., с ЕГН *****, месечна издръжка в размер на 200.00 лева, считано от влизане на решението в сила до навършване на пълнолетие на детето или настъпването на друга изменяваща или погасяваща издръжката причина, ведно със законната лихва за всяка просрочена вноска, за разликата над 177, 50лв. до 200лв.

ОТМЕНЯ решението в частта му, с която С. М. Х. от с.М., общ.К., с ЕГН *****, е осъдена да заплати по сметка на РС - М. сумата в размер на 288 лв.,

представляваща д.т. върху определения размер на издръжката, за разликата от 255,50лв. до 288лв.

ОСЪЖДА С. М. Х. от с.М., общ.К., с ЕГН *****, да заплати на И. ЮС. Х. от с.П., общ.К., с ЕГН *****, деловодни разноси за въззивната инстанция в размер на 355лв.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му част.

На основание чл.280, ал.3, т.2 ГПК във вр. с чл.59, ал.2 СК, настоящото решение подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____